

(Foto: Občina Kanal ob Soči)

Sto let Matucave Marije

>> KS Kal nad Kanalom

Konec januarja je Marija Lipičar, po domače Matucava Marija, v Kalu nad Kanalom praznovala visok življenjski jubilej. Njenim stotim letom je nazdravilo veliko krajanov.

Marija Lipičar se je rodila 23. januarja 1904 mami Frančiški in očetu Ivanu kot edini otrok. Marijino otroštvo v skromni družini je bilo težko, saj so med prvo svetovno vojno izgubili dom, avgusta 1917 pa so Italijani celo družino odpeljali v kraj Bosco de tre case v Italiji. Čez dobri dve leti so se vrnil v Kal nad Kanalom. Z denarjem od vojne odškodnine so si zgradili nov dom, v katerega so se vselili na božič 1925. V tej hiši še danes živita Marija in njen sin Viktor z družino.

Marija se je 1926 leta poročila z Mirkom. V zakonu so se jima rodili hčeri Irena in Julka

ter sina Viktor in Miki. Druga svetovna vojna je za vedno zaznamovala tudi Marijino družino.

Danes ima Marija tri vnuke, deset vnukinj, 18 pravnukov in pravnukinj in enega pravnuka. Marija Matucava ima kljub visoki starosti neverjetno dober spomin, zato se krajan pri njej večkrat oglasimo, da nam pomaga s podatki iz pretekosti.

Marija Matucava je svoj visok življenjski jubilej praznovala v krogu domačih, dolgemu in zdravemu življenju pa so nazdravili tudi kanalski župan in podžupan, Miran Ipavec in Jožef Kralj, predsednik krajevne skupnosti Bruno Colavini, predstavniki Karitasa in Rdečega križa, domači župnik Martin Pavlin pa je daroval sveto mašo.

Še na mnoga leta. (Foto: Občina Kanal ob Soči)

ČESTITAMO!

Kanalski odbojkarji so v Kamniku tretjič zapored osvojili pokal Slovenije. Želena lovoriko so si priigrali v razburljivem finalnem dvoboju z odbojkarji Kamnika.

Kanalski so v postavi Krivec, Grilanc, Čebrown, Komel, Šimunčič, Paravan, Kovačič, Orel, N. Vidič, Berlot, M. Vidič in Ilijev Kamničane premagali s 3:2. Kanalski so prvi niz dobili in Kamničane pustili pri 22 osvojenih točkah. Drugega so Kanalski tesno izgubili s 26, tretjega pa ponovno dobili. Kamničani so v tretjem nizu zbrali 21 točk. V četrtem nizu so Kanalski zbrali 23 točk, v zadnjem, odločilnem nizu, pa so Kamničane premagali, ki so zbrali 14 točk.

Po osvojeni lovoriki so se odbojkarji, njihov trener Dragutin Šuker in ostali člani trenerskega štaba zbrali na sprejemu pri kanalskem županu Miranu Ipavcu, ki jim je za zmago čestital. Enako sta storila tudi predsednik kluba Jože Funda, ki je predsednik uprave in generalni direktor Salonita Anhovo, in direktor novogoriške območne enote Zavarovalnice Triglav Jožko Leban.

- 02 Krajevna urada
- 03 Mauriju častni znak svobode
- 04 V Desklah so praznovali
- 05 Naši trije angeli
- 06 Jože Gorjanc iz Rodeža
- 07 Leteti kot ptica
- 10 Po belih strminah
- 11 Kolesarstvo drugače
- 12 Pet dni v naravi
- 13 Kam se vpisujejo naši otroci
- 14 Arheološka raziskava stolpa za marketom
- 15 Brata Skrt

Na krajevni urad po osebno izkaznico

Krajevna urad Kanal in Kal nad Kanalom sta notranji organizacijski enoti upravne enote Nova Gorica. Krajevne urade ustanovi načelnik upravne enote kot notranjo organizacijsko enoto ali kot način dela z aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji upravne enote.

V občini Kanal ob Soči delujeta dva krajevna urada in sicer v Kanalu in v Kalu nad Kanalom. V Kanalu ima krajevni urad svoje prostore v občinski zgradbi, v Kalu nad Kanalom pa v stavbi krajevne skupnosti.

Na krajevni uradu lahko oddate vlogo za osebno izkaznico. Polnoletni boste za vlogo odšteli 4.005 tolarjev, mladoletni pa 3.155 tolarjev. Vlogi morate priložiti fotografijo in prejšnjo osebno izkaznico, če jo imate.

Oddate lahko tudi vlogo za potni list. Polnoletne bo stalo 8.985 tolarjev, za mladino med 14. in 18. letom 7.710 tolarjev, za otroke do 4. leta starosti pa boste plačali 6.945 tolarjev. Za

izdelavo novega potnega lista potrebujete še eno fotografijo in prejšnji potni list.

Poleg tega bodo na krajevni uradu sprejeli še vlogo za vpis spremembe naslova v potnem listu, naznanitev pogrešanja osebne izkaznice in potne listine, vlogo za izdajo maloobmejne prepustnice, ki vas bo stala 2.000 tolarjev, ene fotografije in prejšnje prepustnice. Prav tako bodo sprejeli vloge za izdajo potrdila o državljanstvu Republike Slovenije in izpiskov

Krajevni urad Kanal
Trg svobode 23 (občina)
5213 Kanal
telefon 05/305-10-54

Krajevni urad Kal nad Kanalom
(v stavbi krajevne skupnosti)
5214 Kal nad Kanalom
telefon 05/309-50-01

iz matičnih knjig. Ta potrdila stanejo 170 tolarjev, če ni določeno drugače.

Krajevni urad vodi evidenco o državljanstvu, posreduje podatke iz te evidence, vpisuje datume rojstva, poroke in smrti, vpisuje zaznambe in popravke v matične knjige ter

pošilja obvestila za vpis zaznamkov v dvojniko matičnih knjig.

Prav tako sestavlja zapisnike o priznanju očetovstva, vodi sezname in evidence s področja matičnih zadev, izdaja izpiske in potrdila iz matičnih knjig, posreduje podatke iz matičnih knjig, sprejema izjave o spremembi priimka, sprejema izjave o izbiri priimka za pravni promet, sestavlja smrtovnice, sprejema prijave in odjave stalnega prebivališča, vodi register

Uradne ure na krajevni uradu v Kanalu:

ponedeljek: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 14.30
sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 16.30
petek: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 14.00
v Kalu nad Kanalom
vsak 1. in 3. torek v mesecu:
8.00 - 12.00 in 13.00 - 14.30

stalnega prebivalstva (RSP) in izdaja potrdila iz tega registra, sprejema prijave in odjave začasnega prebivališča, vodi evidenco volilne pravice, ažurira volilne imenike in potrjuje podpore volivcev. Vodi tudi evidenco gospodinjstev in izdaja potrdila iz te evidence, kar vas bo stalo 170 tolarjev, če ni določeno drugače.

Vaščani Lipc ne pomnijo, kdaj je na zadnje zapadlo toliko snega (foto: Občina Kanal ob Soči)

Plačila vrtcev

>> Bojan Perše

Nov pravilnik pravzaprav ne prinaša kakšnih radikalnih sprememb. Novost je le tako imenovana Izjava vlagatelja(ice), ki uveljavlja znižano plačilo za vrtec o premoženju družine.

V izjavi se morate izreči o lastništvu premoženja, ki ga poseduje družina oziroma posamezni družinski člani. Tu gre pravzaprav za tisto lastnino, ki ne služi osnovnemu preživetju družine. Na primer hiše, v kateri živite, v izjavo ne boste vnesli, dolžni pa ste vpisati vi-

REZULTATI ANKETE - SOŠKA DOLINA									
NASELJE	Poslane ank.	Prejete ank.	%	ZA skl. Pog.	oz. %	Zainteresirani	oz. %	NE	oz. %
ANHOVO		9		4		5		0	
DESKLE		84		45		30		9	
KANAL		99		60		27		12	
MORSKO		9		5		4		0	
GORENJA VAS		17		8		9		0	
BREZ NASLOVA		12		2		0		10	
SKUPAJ	1200	230	19,17	124	10,33	75	6,25	31	2,58
PROCENT OD SKUPAJ PREJETIH				53,91		32,61		13,48	

Tabelo so pripravili KATE Nova Gorica

Kabelska TV v naši občini

Že pred časom ste na dom dobili ankete, v katerih je podjetje Kabelska televizija (KATE) iz Nove Gorice spraševalo, ali bi v svoje stanovanje namestili kabelsko televizijo. Poglejmo si rezultate.

Med gospodinjstva v naseljih Anhovo, Deskle, Kanal, Morsko in Gorenja vas so razdelili 1200 anket, KATE pa je nazaj prejel le 230 anket. Kar pomeni, da je na ankete odgovorilo nekaj več kot 19 odstotkov gospodinjstev.

kend hišo, jahto, dodatna stavbna zemljišča in podobno. V primeru, da ste lastnik takšnega premoženja, se cena vrtca dvigne za en razred za vsakih deset milijonov tolarjev. Z drugimi besedami vikend v Ankaranu vrednosti desetih milijonov tolarjev vam bo podražil vrtec

Med tistimi, ki so poslali izpolnjene ankete, je skoraj 54 odstotkov ali 124 takih gospodinjstev, ki bi sklenili pogodbo za namestitev kabelske televizije. Za nekaj več kot 32 odstotkov ali 75 gospodinjstev je bila ponudba zanimiva, za 31 gospodinjstev ali nekaj več kot 13 odstotkov vprašanih pa jih tovrstna televizija ne zanima.

Kabelska televizija Nova Gorica kot ponudnik storitve bo rezultate ankete obravnavala kot vzorčne, na katerih bo gradila nadaljnje aktivnosti za izgradnjo sistema

za en razred, če imate v marini parkirano še jahto enake vrednosti, to pomeni že dva plačilna razreda. Po informacijah, ki smo jih dobili na občini, kakšnih večjih pretresov pravilnik ni prinesel, saj je vplival le na manjše število družin.

Županove vrstice

>> Miran Ipavec

Proračun je pod streho. To je vsekakor tisti občinski akt, ki vsako leto najbolj buri duhove oziroma najbolj razdeljuje občino na posamezna območja, interesne skupine ali kaj drugega. Bomo letos dobili dovolj denarja iz proračuna ali pa bomo morali počakati do drugega leta? Bo kaj novega ali se bo vse skupaj ponavljalo kot zguljena stara plošča?

No, največji del 950-milijonskega proračuna bo vsekakor namenjen čistilni napravi v Kanalu. Veliko denarja je namenjeno športnima parkoma v Ložicah in v Dobljarju. Tam bodo dobili tudi novo kanalizacijo in vodovod, kar je pač bilo dogovorjeno ob gradnji dveh novih hidroelektrarn. Novosti pri porabi denarja pa so: šest milijonov tolarjev bomo z razpisom namenili novim turističnim posteljam, tri in pol milijona bo šlo za nakup prostorov turistično-informativnega centra, odkupili bomo tudi tri socialna stanovanja in Garlattijevo hišo, kjer naj bi bilo poleg drugega tudi prvi muzej etnoloških pustnih mask v Sloveniji. Denar bomo namenili tudi praznovanju vstopa v Evropsko unijo 1. maja in festivalu narodov. V poletnih mesecih se nam

bo predstavilo šest ali sedem občin iz različnih držav Evropske unije. Za izdelavo dokumentacije telovadnice v Desklah bomo namenili devet milijonov tolarjev.

Denar za športne in kulturne dejavnosti bomo razdelili na razpisih, denarja pa ne bo manj kot lani. Občina tako pričinja novo proračunsko leto s »stimulativnimi« 33 milijoni tolarjev primanjkljaja in ne z dvesto milijoni tolarjev, kot so nepravilno poročale Primorske novice.

Sicer pa je bila zima v znamenju muhastega vremena, ki nam je nasulo veliko snega takrat, ko so zvončki že počasi odcveteli. Snega je bilo

skoraj že za izredne razmere, ljudje pa so zimsko službo pričakovali bolj ali manj strpno in z razumevanjem. Je pa narava skupaj z marljivimi organizatorji iz Kala nad Kanalom in Anhovega poskrbela, da smo dobili prve občinske prvake v veleslalomu.

Veliko veselje so nam priredili odbojkarji Salonit Anhovega, ki so tretjič zapored osvojili pokal Slovenije. Žal pa se občinski svet ni uspel dogovoriti z njihovim sponzorjem, Salonitom Anhovo, da bi lahko podpisal več deset milijonov vredni dogovor o odškodnini za reševanje ekoloških problemov v dolini.

Obnova Gorjupove hiše, kjer bo občina kupila nekaj svojih prostorov, gre bolj počasi naprej, upamo pa, da bo lekarna imela več sreče z dovoljenji, ki jo bodo maja in junija obnavljali. Potrudili se bomo, da bomo za nujna zdravila dobili primerno nadomestno lokacijo. Banka Nova KBM pa se bo v »začasno kmetijsko zadru-go« preselila, čim bo mogoče, in s tem odstopila občini spodnje prostore.

Problemov je še nekaj, uspehov pa tudi. Jih bo v Evropski uniji več ali manj? To boste izvedeli že v naslednji številki našega glasila Most.

Praznovanja ob vstopu v EU

>> Miran Ipavec

Prvega maja letos bomo vstopili v Evropsko unijo tudi v naši občini, ki ima s sosednjo državo Italijo kar 23 kilometrov skupne meje. Na drugi strani so štiri italijanske občine, v katerih živijo tudi pripadniki slovenske manjšine.

Občini Praprotno in Srednje se bosta aktivno priključili prvomajskim praznovanjem. Glavni poudarek programa praznovanja bo srečanje ob meji živečih ljudi, ki jih je meja vsa ta leta ločevala, in ne toliko na politični prireditvi, ki bo sicer že 30. aprila zvečer v Novi Gorici z nekaterimi eminentnimi gosti iz slovenskega, italijanskega in evropskega prostora.

Rdeča nit našega praznovanja bo pohod ob nekoč tako zaprti državni meji. Začel se bo ob 8. uri na mejnem prehodu Solarij in bo potekal po obeh ozemljih, največ pa prav po italijanski strani, ker je tam prehodnost boljša. Ob 12. uri bo slovesnost v Podklancu krajevne skupnosti Kambreško, od tam pa se bo večina pohodnikov podala proti Britofu, kjer bo osrednja slovesnost ob 14. uri. Seveda se bodo praznovanja na obeh lokacijah dogajale že prej in seveda tudi pozno v noč, za kar bodo poskrbeli Beneški fantje, pevci, recitatorji, harmonikarji, govorniki, pa tudi pijače in hrane ne bo manjkalo.

Organizatorji, ki se že sestajajo in »pilijo« program, so iz vrst občine Kanal ob Soči, krajevnih skupnosti Lig in Kambreško, TD Lig in TRD Globočak ter iz vasi Britof. Organizacijski odbor bodo mesec dni pred prireditvijo razširili s tistimi, ki jih bodo prosili za pomoč, in tistimi, ki bodo želeli sodelovati pri izvedbi tako velikega, a upamo, da tudi prijetnega praznovanja.

Predsednik države dr. Janez Drnovšek je izročil častni znak svobode Republike Slovenije skladatelju Štefanu Mauriju.

Mauriju častni znak svobode

Prosvetno društvo Soča, Mednarodni glasbeni festival Kogojevi dnevi in Kulturni dom Nova Gorica so predsedniku dr. Janezu Drnovšku predlagali, da skladatelju Štefanu Mauriju podeli častni znak svobode Republike Slovenije.

Takratna direktorica Kulturnega doma Tanja Kuštrin je predlog za podelitev odlikovanja takole utemeljila: »Skladatelj Štefan Mauri se je kot pedagog, publicist, zborovodja zapisal v svojem obsežnem delovanju predvsem Goriškemu prostoru, z vključitvijo ansamblov, solistov in orkestrov pa pustil pečat slovenskemu prostoru na sploh. Kulturni dom Nova Gorica, ki je ponudil večkrat svoje prizoriščne odre izvedbam Maurijevih del, marsikdaj tudi krstnim

izvedbam, pa še zlasti poudarja Maurijevo sposobnost razumevanja in aktivnega vključevanja v zamejski prostor v Italiji ter s tem povezano skladateljevo karakterno lastnost občutenja prostora in spletnju povezav med zamejstvom in matično domovino vedno z istim sredstvom – glasbo. /.../

Osebnost Štefana Maurija izžareva čedalje večjo ustvarjalno energijo v dobro Goriškega prostora, saj s pretanjenim občutkom nadaljuje primorsko tradicijo ljubezni do vokala, obenem posega po pomembnih pesniških imenih, ki so in ki v tem trenutku zaznamujejo občutenje tega okolja.

Prav od upokojitve dalje je z velikim ustvarjalnim nabojem in s tem povezanim rezultatom štirinajstih objavljenih zbirk od leta 1993 dalje nedvomno zapustil v primorskem in slovenskem sodobnem glasbenem opusu globoko sled.«

Dan civilne zaščite

>>Valentina Dugar

Vsako leto marca se srečamo pripadniki civilne zaščite vseh občin Goriške regije. Letos je srečanje – pravzaprav pohod – organiziral štab civilne zaščite v občini Kanal ob Soči.

Celodnevna pohoda se je udeležilo približno petdeset pripadnikov civilne zaščite občin Miren – Kostanjevica, Nova Gorica, Brda, Šempeter – Vrtojba in Kanal. Namen pohoda je bil obiskati delno ali popolnoma zapuščene vasi Kolovrata, kondicijsko usposabljanje pripadnikov ter druženje in spoznavanje članov, ki sodelujemo v zaščiti in reševanju.

Pohod smo pričeli v Desklah in se nato peš odpravili proti Anhovemu. Na Koradi nas je pričakal topel čaj prostovoljnega gasilskega društva (PDG) iz Kanala. Pot smo nadaljevali po snegu do majhne vasi Debenje, v kateri živita še dva zakonca. Gospodar nam je po malici predstavil zgodovino vasi in opisal njuno življenje. Naslednji daljši postanek je bil v vasi Bajt, kjer smo pomalicali. Pozdraviti sta nas prišla tudi podžupan kanalske občine Jožef Kralj in podžupan novogoriške občine Mojmir Mozetič. Naša končna postaja je bil Britof in njegova znamenita cerkva.

Gasilstvo je v krvi

>> Anica Madon

Gasilstvo ima v Avčah dolgoletno tradicijo. Že leta 1965 je vodstvo krajevne skupnosti sklenilo, da ustanovijo gasilsko desetino. Na začetku je desetina delovala v okviru gasilskega društva iz Kanala.

Poleg humanega poslanstva, ki ga ima vsako prostovoljno gasilsko društvo, pa ima naše društvo tudi poslanstvo, da združuje vaščane, saj ob vsakoletnem občem zboru dvorana v domu kar »poka po šivih«. Obči zbor namreč ni le poročilo o delu preteklega leta, ampak je postal že kar nekakšen vaški praznik. Iz poročila je mogoče razbrati, da so gasilci veliko denarja porabili za nakup potrebne zaščitne opreme, delovnih oblek za žensko desetino in nakup dobro ohranjenega kombija. Tri desetine so se udeležile tudi tekmovanja Gasilske zveze Goriške, od tega sta se dve uvrstili na regijsko tekmovanje, pionirji pa so dosegli še več – maja bodo zastopali barve domačega gasilskega društva na državnem tekmovanju v Kočevju.

Vredno je bilo poskusiti. (Foto: Tanja Goljevšček)

V Desklah so praznovali

>> Vanda Colja

Letošnji praznik krajevne skupnosti Anhovo-Deskle je minil v znamenju spomina na talce med NOB in štirih dobitnikov priznanj krajevne skupnosti. Kot vedno so bili na prireditvi v Kulturnem domu najbolj prisrčni otroci vrtca Deskle, program pa je popestril in okrepil mešani pevski zbor Jože Srebrnič pod vodstvom Adele Jerončič.

Letošnji dobitniki priznanj Krajevne skupnosti Anhovo – Deskle so bili Bruno Bavdaž, Silva Matevžič, Albin Stanič in Adela Jerončič. Bruno Bavdaž se je v Deskle preselil šele pred 15 leti. Pa vendar je v tako kratkem času naredil veliko za te kraje, saj mu ni težko pomagati društvom ali posameznikom pri uresničevanju njihovih načrtov. Prizadeven je tudi v cerkvenem gradbenem odboru, ki je lansko leto organiziral in uresničil obnovo župnišča.

Albin Stanič je pobudnik in začetnik turistične dejavnosti v Krajevni skupnosti Deskle – Anhovo. S celovitim razmišljanjem o turizmu je kraju želel ponuditi več kot le tradicionalne ples, proslave in prireditve, ki so se na tem prostoru odvijali že v predvojnem in sedanjem času. Želel je povrniti zaupanje krajanom in dokazati, da je tudi naš del soške doline kljub industriji lahko turistično zanimiv. Skupaj s somišljeniki so ustanovili Turistično društvo Korada in začeli uresničevati širok program. Postavili so šotor, kjer se odvijajo različne prireditve, uredili so trim stezo, začeli so s povezovanjem društev v občini in izven ter z vključevanjem v Turistično zvezo Slovenije. Kot občinski svetnik v dveh bivših mandatih se je potegoval za projekte urejanja okolice hidroelektrarne in izgradnje športnega rekreacijskega parka v Ložicah.

Adela Jerončič je v 40 letih delovanja pustila neizbrisen kulturni pečat. Vrsto let ni bilo prireditve ali proslave brez njenih pevcev ali glasbene spremljave ob gledaliških nastopih. Veliko je vložila v vzgojo in izobrazbo mladih

Na odru stojijo Bruno Bavdaž, Silva Mozetič, Albin Stanič in Adela Jerončič. (Foto: Vanda Colja)

Silva Matevžič se tako kot v času učiteljevanja še vedno razdaja vsem, ki potrebujejo njeno pomoč. V šoli je poleg rednega dela organizirala tekmovanja za bralno značko, kar dvajset let pa vodila Veselo šolo. Dolga leta je v kraju pripravljala in vodila proslave, zato ji marsikdo pripenja nalepko nosilke kulturnega dogajanja. Že sedmo leto je zelo prizadevna in aktivna tajnica Društva upokojencev Anhovo – Deskle.

in starejših, da bi jim privzgojila ljubezen do petja. V kraju je bilo njeno delo najbolj vezano s Štefanom Kebrom in pokojno režiserko Miro Štrukelj. Leta 1977 je ustanovila pevski zbor odraslih, ki je prerasel v mešani pevski zbor s širokim izborom domačih, narodnih, umetnih pesmi domačih in tujih skladateljev. Zadnja leta se z veliko ljubeznijo posveča domačemu kraju, saj je postala predsednika Krajevne skupnosti Ročinj.

Pekli smo pecivo

>> Tanja Goljevšček

»Vzemi si čas in delaj z veseljem, natančnostjo, prevsem pa z ljubeznijo in uspelo ti bo!« so bile uvodne besede gospe Majde, ki je pozimi vodila tečaj peke peciva. Tečaj je organiziral aktiv kmečkih žena iz Levpe, ki deluje že dve leti, udeležilo pa se ga je 23 tečajnic. Gospa Marija je najbolj poudaril dekoracijo tort in raznih rulad, saj mora biti vsako pecivo dobro in tudi očem mikavno. Po več urnem delu so tečajnice poskusile vse, kar so tisti dan napekle. Mariskatera gospodinja pa je domov odnesla kakšen nov pekarski nasvet in recept.

Naši trije angeli

>> Darja Skrt

Amatersko gledališko društvo Kontrada (AGD Kontrada) iz Kanala je s svojo zagnanostjo in resnim delom ponovno izpolnila pričakovanja navdušenih privrženecv gledališkega odra in ob kulturnem prazniku pripravila premiero komedije v treh dejanjih z naslovom Naši trije angeli.

Uprizoritev gledališke igre je režiral Stane Leban s svojim izvrstnim občutkom za komedijo, komične situacije in like ter s pretanjeno govorico skozi drobne detajle. V gledališkem listu so zapisali: "Naši trije angeli so komedija o

videzu in resničnosti, o zamenjanih predznakih etike in družbenih pravil. Trije zaporniki, dva obsojena na dosmrtno kazen, pokažejo svoje humano bistvo, pomagajo ljudem v zagati, čeprav so sredstva, ki jih pri tem uporabljajo, daleč od humanosti. Docela nehumani bogati sebičneži in ugledni goljufi pa svobodno lazijo naokrog. Izlušči se absurдна situacija, da so dobričine za rešetkami, pravi hudodelci pa na svobodi. Dobro in zlo sta pač zasidrana v vsakem človeku, absurdnost tega sveta pa je, da ene ulovijo, drugih pa ne."

Skorajda dve uri prijetnega hahljanja in hurovskega smeha med premiernim občinstvom

Naši trije angeli na odrskih deskah Kulturnega doma v Desklah. (Foto: Darja Skrt)

Mali festival Goriške

>> Maja Jerman Bratec, vodja OI

Na tradicionalni pregledni reviji pevskih zborov Goriške, ki je bila letos že tretjič zapored v Kulturnem domu Deskle, se je predstavilo 26 zborov. Tri večerne koncerte so pripravili JSKD, območna izpostava Nova Gorica, Kulturno društvo Svoboda Deskle in Turistično društvo Deskle.

Na reviji so svoje nove programe, ki so jih za sezono 2003/2004 pod strokovnim vodstvom umetniških vodij in zborovodij, pripravili moški, mešani ženski, večji ali manjši vokalni zbori. Občinstvo je tako prisluhnilo tako širokemu izboru slovenskih umetnih in

ljudskih pesmi kot tudi repertoarjem, ki so jih zbori sestavili iz svetovne zakladnice sakralne in profane zborovske literature.

Vse tri večere je revijo v umetniško izvedbenem oziru spremljal priznani in uveljavljeni strokovnjak za zborovsko glasbo **Andraž Hauptman**. Predstavnik mlajše generacije slovenskih zborovodij se je uveljavil in publika ga pozna predvsem po mednarodnih uspehih, ki jih je dosegal z ljubljanskim **Komornim zborom AVE**. Revijo pevskih zborov na Goriškem spremlja že četrto leto zapored. V letošnji sezoni sodeluje kot strokovni spremljevalec tudi na preglednih revijah na Ajdovskem, Tolminskem in Idrijskem, saj opravi izbor za koncerte **Izbranih zborov** severne Primorske, ki želijo biti prestižnejšega značaja in bodo, kot taki v naslednji sezoni uvod v koncertno sezono ene najbolj razširjene oblike ljubiteljskega kulturnega poustvarjanja na Primorskem – zborovske glasbe.

Pevski zbor J. Sreberniča na malem festivalu Goriške. (Foto: Bruno)

nakazuje, da so člani AGD Kontrada Kanal tudi to pot z izbiro komedije zadeli v polno. Trije angeli (Radovan Pušnar, Franc Krnel in Severin Drekonja) so s svojim humorjem in "pokvarjeno" čistostjo neobremenjeno s puritansko-družbenim pogledom na svet spravljali v škripce vse ugledne člane malomeščanskega sveta, ki jih predstavljajo neuničljiva mme. Parole (Anka Majnik), trdosrčni Henri Trochard (Simeon Kodelja) in povzpetniški Paul (Boštjan Lovišček). Prijazna in za finančno poslovanje premalo trdosrčna Emilie (Barbara Filej) in Felix Ducotel (Igor Sitar) sta v treh angelih dobila, kot se za angele spodobi, nevidno trdo oporo. Mornarski poročnik (Simon Žnidarčič) pa je z njihovo pomočjo, brez posebnega naprezanja, našel nevesto. Člani društva so to pot poskrbeli tudi za nov, svež obraz Dijane Galič, ki se je v vlogi mlade Marie Louise Ducotel odlično znašla.

»Varjena poezija«

>> Bojan Perše

Spesnil jo je Angel Lokar ob zaključku del na vodovodu v Krstenicah. Pesem je narvaril na pokrov vodnega rezervoarja. Žal jo je v teh letih že nekoliko načel zob časa, kar je lepo vidno tudi na spodnji fotografiji. Za lažje branje pa objavljamo tudi prepis pesmi na pokrovu.

Krstenica mala je vas zgradila to je za špas bodoči rod naj posnema nas – saj zajetje delali vaši so očetje 30. XI. 1968 - Krstenjani.

Gradivo za občinski muzej

V Goriškem muzeju so tudi letošnji pustni čas namenili razstavi mask, a tokrat pustnim maskam iz občine Kanal ob Soči.

Za uvod v pustni čas so se etnologi najprej zbrali na strokovnem srečanju *Pustovanja na Primorskem*, pustovanje naše občine pa so predstavili Pavel Medvešček, Branko Žnidarčič in mag. Darja Skrt. Pavel Medvešček se je spominjal svojih terenskih raziskav v 50-ih letih na Kanalskem kolovratu, Branko Žnidarčič je s svojo živahnostjo slikovito orisal svojo ljubezen do izdelovanja mask, mag. Darja Skrt pa je govorila še o morščanskem in desklan-skem pustu.

Strokovnemu srečanju je sledila otvoritev razstave *Liški pustje in Morščanski pust*, ki jo je pripravila mag. Inga Miklavčič Brezigar. Ob lanski razstavi *Pustovanja na Goriškem* pa se je v naši občini porodila ideja, da bi v sodelovanju z Goriškim muzejem odprli stalno zbirko tradicionalnih in sodobnih pustnih mask.

90 let Antona Lipičarja

>> KS Kal nad Kanalom

V zaselku Brdo blizu Kala nad Kanalom je decembra 90 let praznoval Anton Lipičar, po domače Kuščerjev Tone.

Tone Lipičar je še edini živeči iz skupine trinajstih fantov iz okolice Kala, ki so jih leta 1930 po nedolžnem zaprlu. Italijanski fašistični režim jih je na montiranem procesu obsodil na skupno 330 let ječe.

Ob visokem jubileju so mu prišli voščiti in nazdraviti kanalski župan Miran Ipavec, predsednik krajevne skupnosti Bruno Colavini in predstavnik borcev iz Nove Gorice, Kanala in Kala nad Kanalom. Predstavniki zveze borcev so Tonetu Lipičarju kot prvemu podelili tudi medaljo Janaka Premrla Vojka za sodelovanje v narodnoosvobodilnem boju.

Visoki jubilej Antona Lipičarja
(Foto: Občina Kanal ob Soči)

Spomin na pozabljene Desklane živi

>> Vanda Colja

Jože Gorjanc iz Rodeža pri Anhovem, ki ga domačini dobro poznajo kot Pepe B'lnauščk, se v prostem času ukvarja z mnogimi stvarmi, ki pa v njegovem življenju niso razmetane kar tja v en dan, pač pa se jim posveča v strogo določenem vrstnem redu.

V mladosti je bil vnet nogometaš, več kot 40 let je gasilec, nato ribič, zbiratelj ostalin prve svetovne vojne in starih fotografij iz domačega kraja in okolice, lovec in pevec v pevskem zboru Svoboda, kjer je pel kar 12 let. Poleg tega pa še rad smuča in se udeležuje sindikalnih in prijateljskih tekem. Deset let je bil v nogometni ekipi tovarne 15. september Anhovo in zelo obžaluje, da so zaradi potreb tovarne uničili nogometno igrišče. Leta 1961 se je pridružil gasilcem, tekmoval v Jugoslaviji, Nemčiji, Italiji in Avstriji ter treniral žensko gasilsko desetino celih 15 let. Leta 1971 se je včlanil v ribiško društvo, leta 1992 pa še v lovsko družino.

Malo je ljudi, ki se z veseljem in polno dobre volje ukvarjajo s takim številom konjičkov. Torej je obisk pri Pepetu ena boljših odločitev, saj ima v spodnjih prostorih hiše marsikaj zanimivega pokazati. Ob kramljanju o tem in onem predmetu, ki visi na zidu ali je spravljen v »vetrini«, nas popelje v čas, o katerem se moramo pogovarjati z upanjem, da se grozote in pomanjkanje ne bi več ponovilo.

V posebni sobi je uredil zbirko predmetov, ki jih je našel na podstrešjih, v gozdovih in potokih, veliko predmetov pa so mu podarili. Sodeluje tudi na sejmih starin in ostankov prve svetovne vojne ter obiskuje muzeje v Avstriji in Italiji. V njegovi 15-letni zbirki je največ nožev, bajonetov, sabelj in osebnih predmetov vojakov, ki so jih uporabljali na fronti. Zanimivo je, da za vse predmete pozna njihov izvor, model, čas nastanka in namen uporabe. Če se

ozremo v strop, vidimo v ravni vrsti obešene »gavete« - posodice za hrano. Jože je na eni, ki jo je našel v »kaverni« v okolici Deskel, pokazal ganljiv napis, ki ga je z nožem vrezal neznani sin: »Draga mama, vedno se bom vračal k tebi.« Ponosen je tudi na lično izdelan pepelnik z letnico 1703, ki ga je našel v Soči.

Poleg teh pa ima shranjenih veliko fotografij iz časa begunstva v taborišče Bruckn ob Litvi, kamor so bili odpeljani tudi njegovi starši in sorodniki. Pove, da so bili leta 1916 vsi prebivalci Gorenjih Deskel odpeljani v to taborišče, kjer so preživeli dve leti.

Lani junija je pripravil razstavo zbirke spominskih fotografij, ki jo je uredil v garaži. Tam najdemo več kot sto okvirjenih in primerno povečanih fotografij ljudi, ki jih ni več in ki so pozabljeni. Jože v zanosu pripoveduje, da so domačini dvakrat gradili Deskle. Ko so se vrnili iz begunstva, so bili njihovi domovi porušeni. Morali so zopet zgraditi vse na novo.

Dr. Vasja Klavora, zbiratelj in pisec knjig o prvi svetovni vojni, na obisku pri Jožetu Gorjancu (na desni) navdušen občuduje zbirko ostalin in fotografij iz preteklosti (Foto: Vanda Colja).

Naravna dediščina naše občine

>> Petra Dugar

Vsaka pokrajina ima naravne posebnosti, do katerih imamo poseben odnos. Želimo jih ohraniti kot priče naravnih dogajanj in družbenega razvoja. Take naravne pojave uvrščamo med naravno dediščino.

V naši občini imamo evidentiranih 31 raznovrstnih naravnih spomenikov, od botaničnih do hidroloških. Na kraški Banjški planoti najdemo največ brezen in jam. Najgloblje je **brezno Jazben** s 334 metri globine. Že leta 1928 so ga raziskali italijanski jamarji. Nahaja se kakšen kilometer proč od Kanalskega Vrha v smeri proti Batam. Posebnost stopnjastega brezna Jazben so nenadni vdori vode, ki se nabira na sosednji neprepustni krpi fliša. Čez stopnje v breznu padajo slapovi, prvi že 90 metrov pod površjem.

Zelo poseben in nepoznan je še en botanični spomenik. To so **Venerini laski**, občutljiva sredozemska praprotnica, katere nahajališča v naravi so zelo redka. Venerini laski najbolje uspevajo v pravem sredozemskem podnebju, ki ga v Sloveniji nimamo. Kljub temu najdemo to čudovito praprotnico na nekaterih ugodnih legah v dolini potoka Avščka na previsni konglomeratni steni. To okolje z obilo vode in vlage, ki blaži temperaturna nihanja, omogoča bujno rast Venerinih laskov, v sicer za uspevanje te rastline neugodnih podnebnih razmerah. Prav iz tega razloga je ta praprotnica zelo občutljiva. Posegi človeka v njen življenjski prostor bi njen obstoj močno ogrozili.

Zato bi se morali spoštljivo spomniti nanje in jim biti hvaležni, kajti če tega ne bi storili, tudi nas ne bi bilo. S pomočjo prijateljev in znancev, ki so za njegovo zbirko darovali fotografije, je obudil spomin nanje. Ne le, da je zbirka za nas dragocen prikaz preteklosti nekega časa in prostora, še pomembneje je, da bo ostala za kasnejše rodove. Zato Jože še naprej zbira fotografije in upa, da se bo še kdo opogumil in mu prinesel še kakšno fotografijo, ki pozabljena leži na dnu predala.

Leteti kot ptica

>> Emil Blažič, klub Kovk iz Ajdovščine

Človek si je od zmeraj želel leteti kot ptica in jadrarno padalstvo je letu ptice najbolj podobno. Ker sem eden najbolj aktivnih padalcev v občini, bom predstavil ta razmeroma mlad, a zelo lep šport.

Jadrarno padalo nima lastnega pogona, zato mora padalec izkoriščati energijo dvigajočega se zraka. In ko se v stebru zraka dvigneš

za tisoč metrov ali več in ko tako lahko odletiš tudi dlje od stotih kilometrov, se resnično počutiš kot ptica.

Jadrarno padalstvo je tudi tekmovalni šport. Tekmujemo v treh disciplinah – točnost pristajanja, preleti in akrobatsko letenje. V disciplini **točnost pristajanja** mora tekmovalec pristati čim bližje elektronski 'palačinki'. V tej disciplini smo Slovenci naboljši na svetu. Na zadnjem svetovnem prvenstvu na Lijaku se je med prvih deset najboljših uvrstilo kar osem Slovencev in osvojili tudi naslov svetovnega prvaka.

Najbolj padalska disciplina so **preleti**, med katerimi so najbolj priljubljeni OLC preleti. Pri tem preletu odletiš s GPS navigacijsko napravo, ki preko satelita sproti beleži koordinate leta in dolžino leta. Po pristanku

daš podatke na internet, kjer se celo leto vodi lestvica. Brata Valič iz kluba Kovk sta četrta in šesta, med prvih sto padalcev v Evropi pa je še šest Slovencev.

Klub Kovk je eden izmed 357 tovrstnih klubov v Evropi, zaseda pa drugo mesto. Letošnje leto je bilo za slovenske padalce zelo uspešno, saj smo kar petkrat leteli dlje do dvesto kilometrov in 26 krat dlje od stotih kilometrov. Valiču je uspelo leteti rekordnih 245 kilometrov od Sorice do Innsbrucka v Avstriji. Polet je trajal 9 ur in 30 minut.

Tretja disciplina je **akrobatsko letenje**, ki je za gledalce najbolj privlačna. Najbolj 'nori' padalci izvajajo vratolomne like, kot so loopin, spirale ali helikopter.

In za konec še nekaj o starosti padalcev. Letnica na osebni izkaznici ni prav nobena ovira, saj poznam tako fante, ki imajo 15 let, kot tudi moškega, ki šteje že 76 let. Z aktivnim letenjem je namreč pričel pri šestdesetih.

Leteti in pristati kot ptica. (Foto: Emil Blažič)

Zimovanje v Soči

>> starešina Božo Lovišček

V vasi Soča, nedaleč od Bovca proti Trenti, smo taborniki roda Odporne želve Anhovo pripravili tri dnevno zimovanje. V koči roda Tolminskih puntarjev je taborilo 22 tabornikov.

Do koč smo prišli po visečem mostu, na katerem je bilo 20 centimetrov snega, nato pa smo še nekaj časa gazili po 30 centimetrov debeli snežni odeji. Po poti nas je spremljalo sonce, a kljub temu je bil popoldan hladen. Čeprav koča ni bila še dovolj segreta, nam je bilo v njej prijetno toplo. Pripravili smo ležišča za počitek, povečerali in se odpravili v jasni noči s polno luno na nočni pohod.

Taborniška opravila so nas spremljala do trenutka, ko smo se zapodili v sneg. Toliko snega že dolgo nismo videli. Navdušanje je bilo nepopisno, tako da smo takoj pričeli ustvarjati snežne skulpture. Izdelali smo iglu, grad, polno želv, ki so krasile pot do koč. Tudi na sneženega moža nismo pozabili.

Zimovanje v vasi Soča. (Foto: Rod Odporne želve)

Prvič letos smo izpeljali orientacijski pohod v takem snegu. Opazovali smo stopinje živali v snegu in plitko, a čisto reko Sočo. V večernem času smo v učilnici poslušali zgodovino taborništva, zgodovino tega zimskega kraja v sotočju Soče in Lepenice. Veliko smo izvedeli tudi o naravi, ki nas obdaja.

Zimovanje smo končali prav na kulturni dan, ko so nas obiskali starši. Peljali smo jih na orientacijski pohod in odigrali nekaj zimskih iger. Dobro od rok nam je šlo kepanje, nogomet v snegu in tek po snegu v vrečah.

Zaposlovanje v slovenski vojski

>> stotnik Janko Bratuš, vodja SPK Nova Gorica

Z ukinitvijo obveznega služenja vojaškega roka in ustanavljanjem poklicne vojske je Slovenska vojska postala delodajalec. V lanskem letu je zaposlila 900 poklicnih vojakov in vojakinj. Tudi v letošnjem letu načrtuje 600 novih in 200 nadomestnih zaposlitev. Poleg tega sprejema medse tudi pripadnike pogodbene rezerve in uvaja prostovoljno služenje vojaškega roka.

Z vključevanjem Slovenije v NATO in z ukinitvijo naborništvaja se je v Slovenski vojski začela profesionalizacija. Slovenska vojska se prilagaja NATO standardom že nekaj let. Projekt nadgrajujemo s pogodbeno rezervo in s prostovoljnim služenjem vojaškega roka. Do leta 2010 bomo v obrambni sistem postopoma uvedli tri kategorije vojakov: poklicni vojak ali vojakinja, pogodbeni rezervist ali rezervistka in vojak ali vojakinja na prostovoljnem služenju vojaškega roka.

Tokrat natančneje predstavljamo kategorijo **poklicni vojak ali vojakinja**, za informacije o možnostih sodelovanja s Slovensko vojsko kot pogodbeni rezervist ali rezervistka in o prostovoljnem služenju vojaškega roka pa zavrtite brezplačno telefonsko številko 080 13 22 ali pa se oglasite na izpostavi za obrambo Nova Gorica ali v vojašnici v Vipavi.

Poklicni vojak ali vojakinja lahko postane državljan/-ka Republike Slovenije, ki ne sme imeti še kakšnega državljanstva. Kandidat/-ka za poklicnega vojaka ali vojakinjo mora biti zdravstveno in psihofizično sposoben/-a, ob podpisu pogodbe mora biti mlajši/-a od 30 let in z najmanj IV. stopnjo splošne izobrazbe. Kandidat/-ka ne sme biti član/-ica politične stranke in ne sme biti kaznovan/-a. Prav tako kandidat/-ka ni uveljavljaj/-a pravice do ugovora vesti.

Po sklenitvi delovnega razmerja se morajo kandidati in kandidatke udeležiti usposablja-

nja za vojaški poklic v Centru za usposabljanje v Vipavi. To je edini center, skozi katerega gredo vsi bodoči poklicni vojaki in vojakinje Slovenske vojske. Po uspešno končanem usposabljanju gredo vojaki in vojakinje v enote Slovenske vojske.

Poklicnemu vojaku Slovenske vojske nudimo: pogodbeno zaposlitev do pet let z možnostjo podaljšanja, dodatno pokojninsko zavarovanje, 24-urno nezgodno zavarovanje, izobraževanje doma in v tujini, vodeno kariero pot, dinamično delo, delo v usklajenem in motiviranem kolektivu, ravnanje s sodobno vojaško opremo in oborožitvijo, udeleževanje v mirovnih operacijah po svetu, sodelovanje s tujimi oboroženimi silami na vojaških vajah, dopolnjevanje znanja, izboljšanje psihofizične pripravljenosti in socialno varnost.

Osnovna neto plača **poklicnega vojaka ali vojakinje** brez dodatkov znaša za IV. stopnjo izobrazbe 116.000 tolarjev in 124.000 tolarjev za V. stopnjo izobrazbe. **Pogodbeni rezervist ali rezervistka** dobi za pripravljenost na domu 25.000 tolarjev na mesec, za čas usposabljanja (20 do 30 dni na leto) pa plačilo za delo, ki ga opravlja v vojski glede na dan v tednu in položaj v enoti. Tako dobi vojak rezervist okrog 345.000 tolarjev na leto, podčastnik 370.000 tolarjev in častnik 400.000 tolarjev na leto. **Vojak ali vojakinja na prostovoljnem služenju** vojaškega roka pa dobi skupaj za vse tri mesece okrog 150.000 tolarjev.

Prvi občinski veleslalom v Kalu nad Kanalom

>> Vanda Colja

Člani smučarskega kluba Salonit Anhovo so na smučišču na Kalu letos prvič pripravili občinsko tekmovanje v veleslalomu. Tako se je po beli smučini dvakrat spustilo 75 smučarjev, ki so bili razdeljeni v štiri skupine.

Čeprav je neprenehoma snežilo, so bili tako tekmovalci kot občudovalci in drugi obiskovalci Kala nad Kanalom navdušeni nad zimsko idilo. Med vsemi smučarji sta bila najhitrejša **Tanja Česnik** iz Kala nad Kanalom med ženskami in **Boris Mugerli** iz Ročinja med moškimi.

V skupini A so tekmovali samo dečki, saj enako starih deklic ni bilo med prijavljenimi tekmovalci. V startni hišici je bilo šest dečkov, tekmovalo pa jih je le pet. Prvo mesto si je prislužil **Jure Trampuž** iz Avč, drugi je bil **Blaž Marušič** iz Avč in tretji pa **Jan Bavdaž** iz Kala nad Kanalom.

Skupina B je namenjena deklicam in dečkom med 11. in 15. letom starosti. Med

petimi deklicami so se najbolje odrezale prva **Sara Bavdaž**, druga **Polona Bavdaž** in tretja **Helena Humar**. Vse deklice so iz Kala nad Kanalom. Dečkov je bilo v tej skupini največ. Med desetimi tekmovalci je do cilja najhitreje prislučal **Andrej Markič** iz Kanala, sledila pa sta mu **Ambrož Kodelja** iz Deskel in **Rok Trampuž** iz Avč.

Ker je bilo tekmovalk v skupini D, ki je namenjena smučarkam nad 40 let, premalo, so člani komisije tekmovalke priključili skupini C, v kateri so tekmovalke, ki so bile rojene med 1964 in 1988. Medalje za najboljše so prejela **Tanja Česnik** iz Kala nad Kanalom za prvo mesto, **Tanja Markič** iz Kanala za drugo mesto in **Vlasta Makarovič** iz Kambreškega za tretje mesto.

Najboljši smučarji skupine D, v kateri so tekmovalci, ki so bili rojeni do 1953 leta, so postali **Jože Levpušček** iz Avč, ki je progo prevozil najbolj hitro, **Darko Ipavec** iz Levpe, ki je bil drugi, in **Igor Brezavšček** iz Avč, ki je bil tretji.

Največ prijavljenih tekmovalcev pa je bilo v skupini C, ki je namenjena smučarjem med

Čas najboljših smučark in smučarjev po skupinah

skupina A – dečki	
Jure Trampuž	43,12 s
skupina B – deklice	
Sara Bavdaž	43,34 s
skupina B – dečki	
Andrej Markič	33,50 s
skupina – C in D ženske	
Tanja Česnik	33,64 s
skupina D - moški	
Jože Levpušček	35,80 s
skupina C - moški	
Boris Mugerli	29,68 s

16. in 50. letom. Med 46 tekmovalci so se najbolje odrezali prvi **Boris Mugerli** iz Ročinja, drugi **Primož Ipavec** iz Kala nad Kanalom in tretji **Boštjan Gorjup** iz Deskel.

Posebna priznanja so si prislužili 11-letna **Sara Bavdaž** iz Kala nad Kanalom, ker je bila najmlajša tekmovalka, 5-letni **Jan Bavdaž** iz Kala nad Kanalom, ker je bil najmlajši tekmovalec, **Karmen Humar** iz Kanala, ker je bila najstarejša tekmovalka in **Jože Levpušček** iz Avč, ker je bil najstarejši tekmovalec.

Organizatorji so krajevnim skupnostim podelili tudi pokale za najbolj množično udeležbo. Iz KS Kal nad Kanalom je prišlo 27 tekmovalcev, iz KS Levpa 15 tekmovalcev in iz KS Kanal 14 tekmovalcev. Prišlo pa je še 8 smučarjev iz KS Deskle, 8 smučarjev iz KS Avče, 3 tekmovalci iz KS Ročinj in edena smučarka iz KS Kambreško. KS Lig ni imela svojih predstavnikov.

Priznanja, diplome in pokale sta podelila podžupan kanalske občine Jožef Kralj in predsednik KS Kal nad Kanalom Bruno Colavini. (Foto: Bojan Perše)

Ekstremno do tekme v Avčah

>> Miha Reščič

Kolesarski klub Djak prihaja iz Nove Gorice, ustanovil pa ga je Dejan Bizjak, ki je tudi lastnik istoimenske kolesarske trgovine. Letos smo se odločili, da ustanovimo svojo sekcijo pod okriljem tega kolesarskega kluba, ki bo združevala kolesarje novejših različic gorskega kolesarjenja.

Tako smo med seboj povezali precej kolesarjev iz kanalske občine, tako da sedaj nastopamo pod skupnim imenom **Djak Extreme**. V sekciji nas je osem kolesarjev, ki nastopamo v disciplinah dvoboj in spust, v prostem času pa se najde tudi čas za freeride. In ker so te discipline za marsikoga novost, jih s kratkim opisom predstavljamo.

V **spustu** (angleško downhill (DH) - dol po hribu) se tekmovalci poženje po progi, ki je speljana po hribu navzdol. Cilj tekmovalca je, da prevozi označeno progo čim bolj hitro. Proga vsebuje hitre odseke, da tekmovalci drvi tudi z več kot 70 kilometrov na uro, in

Miha Reščič in Peter Levpušček na Bike Fight-u v Ljubljani.

tudi zahtevne tehnične odseke, kjer je potrebno dobro obvladovati kolo, saj ima proga ponekod tudi 45 stopinj naklona.

Kolesa so seveda posebej prirejena za taka ekstremna tekmovanja. Sprednje kolo je naneseno na vilice, ki imajo do 20 centimetrov hoda, zadnje kolo pa na vilice, ki imajo do 35 centimetrov hoda. Zavore so vedno na disk, saj normalne zavore ne omogočajo varnega zaviranja. Gume so širše od šestih centime-

Dejan Krašček v zraku. (Foto: Miha Reščič)

Kanalke tokrat tretje - Veterani in veteranke kanalske odbojke so se ponovno udeležili šestega Hitovega turnirja. Med moškimi so bili najboljši Mariborčani, sledili so odbojkarji Šoštanja, Mozirja in Kanalci. Pri ženskah pa so največ točk osvojile Brike, nato Hitovke, Kanalke in Koprčanke. Na fo-

tografiji od leve proti desni stojijo Patricija Mori, Barbara Rahotina, Dolores Skubin, Eva Knafeljc, Patricija Ferlinc in Hana Karnež. Od leve proti desni pa sedijo Ksenija Gregorčič, Ksenija Jakopič, Ljuma Zabelaj, Tatjana Jug. (Tekst: Nataša Jerončič, foto: Sara Mavrič)

trov. Kolesar mora obvezno nositi čelado, ki prekrije celoten obraz (full-face), prav tako so potrebni ščitniki in oklep, ki varuje celoten hrbet in ramena.

Tekma DH Avče 2004

Tekma v spustu (downhill) bo **1. in 2. maja letos v Avčah** in bo hkrati tudi otvoritvena tekma slovenskega pokala. Proga bo speljana po hribu Avški Kuk in bo celoti dolga približno 2,2 kilometra. Tekma je sestavljena iz dveh treningov v petek, 30. aprila, in soboto, 1. maja, sobotnih kvalifikacij in nedeljske tekme. Tekmovalci bodo prišli iz cele Slovenije, kajti nova in zahtevna proga že privablja mnoge tekmovalce na treninge, ker pri nas ni toliko snega kot drugod po Sloveniji. Natopili bodo tudi tekmovalci iz sosednjih držav, za lovoriko najhitrejšega Avčana pa se bo borilo 60 tekmovalcev.

Dvoboj je disciplina, kjer se dva tekmovalca pomerita med seboj na progi, polni ovinkov in skokov. Cilj discipline ni, kdo od tekmovalcev hitreje prevozi progo, temveč bojevitost tekmovalcev. Proge so dolge nekaj sto metrov. Takšna proga je postavljena v Plaveh. Dvoboj na njej traja do 25 sekund, vsebuje pa skoke, ki so visoki do dva metra, dolgi pa do šest metrov. Že sama štartna rampa je visoka štiri metre. Zahvaliti se moramo lastniku Stanislavu Valentinčiču, ki nam je dovolil uporabiti zemljo za postavitev proge. Trenutno pa se dogovarjamo še z lastniki sosednjih zemljišč, da bi progo ustrezno razširili in jo s pomočjo občine Kanal spremenili v eden vodilnih kolesarskih parkov v Sloveniji.

Hkrati pa lahko na takšnih progah izvajamo tudi raznorazne vragolije na kolesih, od raznih trikov do kombinacij in prehodov.

Pri tej disciplini so kolesa lažja kot pri spustu in tudi vzmetenja na zadnjih vilicah ni potrebno imeti. Pomembni pa so močni in trdni obroči, vzmetenje na sprednjih vilicah in nizko sedlo oziroma podrti geometrija okvirja. Čelada je seveda obvezna, ščitnike pa s časom začnejo nositi prav vsi kolesarji. Klub bo skušal septembra organizirati tekmo v dvoboju in vragolijah, vendar je potrebno počakati, da se dogovorimo za progo na zemljiščih.

Disciplina **freeride** nima slovenskega prevoda, ker slovenski prevod prosta vožnja ne zadene bistva. Namen discipline je kolo peljati tja, kjer ga ni še nihče prej. Običajno se vragolije izvaja na velikih, dolgih skokih oziroma na padcih (dropih), ki so visoki od treh metrov naprej. Pri tej disciplini kolesar kolo izbira povsem po lastnem okusu. Nekateri prisegajo na *hardtaile*, kolesa brez zadnjega vzmetenja, s katerimi dosežemo večjo gibljivost, vendar manjše višine, drugi pa vztrajajo pri *fully-jih*, pri polnovzmetenih kolesih, ki omogočajo velike višine. Oprema je tukaj celo bolj robustna in trdna kot pri spustu, zaščita kolesarja pa popolna. Kolesar nosi od oklepa, do čelade in ščitnikov. Majhen poligon za freeride je klub postavil v Avčah, kjer preizkušajo svoje znanje na majhnih in velikih skokih.

Pet dni v naravi

>> Primož Božič, 7. razred OŠ Kanal

V letošnjem šolskem letu smo učenci 7. razreda pet dni preživeli na planini Razor. To je bil planinski tabor v naravi, v katerem smo se naučili tudi osnove prve pomoči. Zelo smo se zabavali in radi bi ponovili ta prečudoviti teden.

Naš tabor se je pričel septembra v zgodnjih jutranjih urah. Z avtobusom smo se odpeljali do Zatoľmina. Tu se je pričela štiri urna hoja na planino Razor. Med potjo smo šli čez Hudičev most, mimo Dantejeve jame, skozi nekaj naselij in mimo opuščene hiše. Drugih zanimivosti na poti ni bilo. Po naporni hoji smo opazili napis, ki nam je povedal, da je do koč še ura hoje. Sedaj smo vedeli, da je najtežje za nami. Navdušeno smo nadaljevali pot. In res! Po eni uri smo bili deležni razgleda na planino Razor. Neposredno nad njo so se dvigala strma pobočja spodnjih Bohinjskih gora.

Najprej smo se pred kočjo odpočili, nato pa smo se namestili po sobah. Popoldan smo imeli še nekaj ur pouka prve pomoči. Zvečer nas je čakala dobra večerja, ki je odtehtala celodnevni trud. Ker smo bili od hoje utrujeni, smo se takoj odpravili spat.

Med taborom smo se povzpeli na Vogel, na prelaz Globoko, vreme pa nam ni dovolilo, da bi osvojili vrh tolminskega Migovca. Na pohode smo vzeli s sabo čaj, malico pa so imele v nahrbtniku učiteljice. Hoja v družbi sošolcev je bila vedno prijetna. Ker je bilo ves teden nestanovitno vreme, smo imeli razgled le s prelaza Globoko. Na poti na Vogel smo opazili italijansko utrdbo in nekaj drugih ostankov takratnega obdobja. Zame planinski pohodi niso bili nič novega, za nekatere sošolce pa so to bila prva srečanja s sredogorjem. Ob poteh je raslo veliko drobnega gorskega cvetja,

Počitek pred kočjo. (Foto: OŠ Kanal)

V deželi škratov

>> Otroci in strokovni delavci vrta v Kanalu

Kolikokrat držimo v roki droben cvet, ne da bi se znali začuditi nad njegovo lepoto? Kolikokrat stopamo mimo stare, razvejane drevesne krošnje, ne da bi jo sploh opazili?

Ali še znamo prisluhniti šelestenju listja ali opazovati drobno živalico, ko si gibčno utira pot med zanjo tako velikimi kamenčki in vejicami? Kljub vsemu se začnemo zavedati, da je narava, čeprav velikokrat zlorabljena, nepopisno lepa, skrivnostna in polna življenja. Dolžni smo jo spoštovati, skrbeti zanjo in vse to privzgjajati našim najmlajšim.

To naše zavedanje je podkrepil članek G. Torkarja in doc. dr. Z. Zalokar Divjak z naslovom »Dežela škratov - Spodbujanje otrokove domišljije in spoznavanje narave«, ki je bil objavljen v pedagoški reviji Educa. Zamikalo nas je in enostavno smo želeli poskusiti, ali bi projekt z istim naslovom in ciljem »neposredno doživljanje narave preko

igralne aktivnosti z navdihom pravljčnosti« zaživel v našem okolju in pod pogoji, ki so nam bili dani.

Otroci so se prepustili domišljiji in na različne načine izražali svoje prve ideje, zamisli o škratih. Bili so zelo radovedni. Vsebina jih je pritegnila in nastajati so začeli načrti, kaj vse bodo raziskovali, opazovali, prinašali v vrtec. Vsaka skupina je oblikovala svojo pot raziskovanja škratove dežele.

Ob koncu projekta smo dobili odgovor na vprašanje, ki smo si ga med projektom večkrat postavili: »Ali škrat res živi?« Ponudili so ga otroci sami: »Škrat lahko je prav vsak, le živali in rastline mora imeti rad.«

Kočja na planini Razor je bila pet dni naš drugi dom.

kot so bodeča neža, razne zvončnice in druge.

Vsak dan tabora smo imeli tečaj prve pomoči, v katerem smo se naučili, kako pomagati ponesrečencu. Tako so nas obiskali tudi gorski reševalci iz Tolmina. Povedali so nam, kaj vse potrebujejo za reševanje v gorah in kako pripravijo ponesrečenca za prevoz v dolino. Pri ponašitvi te akcije smo sodelovali tudi mi.

Da pa ne bi po sobah zavladal prevelik nered, so učiteljice vsak dan ocenile urejenost sob. Ker smo se proti koncu tabora nekoliko polenili, je bila naša soba od vseh petih uvrščena na tretje mesto. Naj dodam še nekaj besed o bivanju v koči. Jaz in vsi moji sošolci smo se hitro prilagodili razmeram, saj so bile drugačne kot doma. Pri tem mislim na varčevanje z vodo, majhne sobe, drugačna stranišča, sobe brez ogrevanja in spanje na pogradih. O hrani sploh ne bom izgubljal besed. Bila je zelo dobra, predvsem zato, ker nismo imeli s seboj polnega domačega hladilnika.

Prehitro je minilo teh pet dni. Najbrž tako mislijo tudi vsi sošolci in učiteljice. Vsi polni energije in spočiti smo se v petek pozno popoldne vrnili v Zatoľmin. Tam nas je čakal avtobus, ki nas je odpeljal v Kanal.

Kam se vpisujejo naši otroci

>> Bojan Perše

V preteklih letih je bila možnost izbire poklicev nekoliko bolj pestra. Dečki iz naše občine so se zanimali za poklice v elektrotehniki, kovinarstvu, predvsem pa je izstopal poklic avtomehanic.

Veliko je bilo tudi zanimanja za poklice v gostinstvu, predvsem za poklic kuharja in natakarja. Kar nekako praviloma pa so se na gimnazije vpisovali le najboljši učenci.

V zadnjem obdobju pa je opaziti, da se veliko več učencev vpisuje v gimnazijske programe, kajti tam šolanje zaključijo z maturo, ki odpira vrata na fakultete. Po drugi strani pa to pomeni, da se učenci po končani osnovni šoli ne vpisujejo več v šole s poklicnim izobraževanjem.

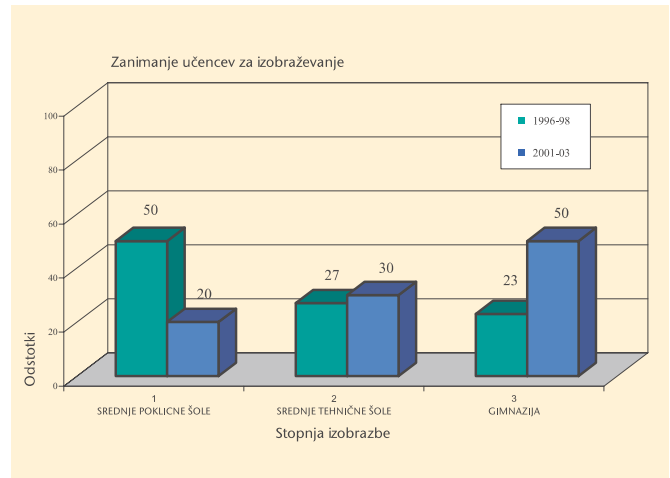
Učenci, ki so se prejšnja leta glede na učni uspeh, odločali za štiriletne poklicne programe IV. stopnje izobrazbe, se sedaj odločajo za štiriletne srednješolske programe s V. stopnjo izobrazbe. Osmošolci se redko odločijo za po-

klice v lesarstvu, gradbeništvu in živilstvu. Ko so uknili gostinsko šolo v Tolminu, je tudi zanimanje za tovrstne poklice padlo. Zadnja leta se tudi dečki odločajo za poklice, ki so do sedaj veljali bolj za ženske poklice, in postajajo prodajalci, ekonomski in zdravstveni tehniki. In tudi dekleta so se po drugi strani začela vpisovati v šole za tehnične poklice.

Učenci se odločajo za šolanje v bližini doma, kar pa je zaradi velikih stroškov, ki jih s seboj prinaša šolanje v drugem kraju, tudi povsem razumljivo. Negativna posledica tega pa je dejstvo, da se mnogokrat učenci tako vpišejo na šolo, ki je blizu, pa čeprav bi si drugače raje izbrali kakšen drug program. Tako se nemalokrat zgodi, da ostanejo poklicne želje učencev neuresničene.

V letih od 1996 do 1998 se je za srednje poklicno

izobraževanje odločila polovica učencev, za srednje tehnične šole 27 odstotkov in za gimnazijske programe 23 odstotkov. V zadnjih dveh letih se je situacija povsem spremenila. Kar dobra polovica učencev se odloča za gimnazijske programe, okrog 20 odstotkov za poklicne šole, ostali pa za druge programe V. stopnje izobrazbe.

S kompasom po Medvedjem Brdu

>> Vanja Simčič, 3. razred OŠ Kanal

V petek opoldan smo prišli na Medvedje Brdo. Po kosilu smo pripravili prtljago in naredili vsak svojo posteljo.

Popoldan smo se igrali, morali pa smo se tudi nakaj naučiti. Začeli smo spoznavati kompas. Zvečer smo v jasnem nebu z daljnogledom opazovali planet Mars. Naučili smo se, da se lahko orientiramo tudi s pomočjo zvezd. V soboto smo imeli lep sončen dan. Učili smo se plezanja po umetni steni. Prvič smo se prizkusili z lokostrelstvom. Po kosilu smo se odpravili v gozd delat zavetišča. Naslednji dan smo si ogledali smreko staro dvesto let. Učili smo se še orientacije v naravi. pri tem smo si pomagali s kompasi. Naredili smo svoje zemljevide. Lepo smo se imeli in vse, kar smo se učili, je bilo zanimivo. Domov smo se vrnili v nedeljo.

V zavetišče iz lesa so se zatekli nekateri moji sošolci. (Foto: OŠ Kanal)

Za spomin še ena 'gasilska' slika.

Zimska šola v Cerknem

>> Kristina Levpušček, 5. razred OŠ Kanal

Februarja letos smo se učenci petih razredov že zgodaj zjutraj odpravili v šolo v naravi v Cerkno. Nekateri sošolci so bili žalostni, druge je bilo strah, nekateri pa so kar skakali od veselja.

Ko smo prispeli v Cerkno, smo v hotelu odložili prtljago, nato pa smo se odpeljali na smučišče. S sedežnico sem se peljala prvič. Bilo me je strah. Na vrhu smučišča so nas pričakale učiteljice in učitelj. Razdelili so nas v skupine. Jaz sem bila razvrščena v četrto skupino. Razveselila sem se, ko sem izvedela, da bo našo skupino poučevala učiteljica Mimi. Prvi spust po smučiču je bil zame najtežji, potem pa je bilo vedno lažje. Opoldne smo odšli v restavracijo na kosilo, ki pa se mi ni zdelo prav okusno. Nato smo se odpravili na dvosedežnico in smučali celo popoldne.

Po smučanju smo odšli v hotel. Prtljago, ki smo jo zjutraj samo odložili, smo sedaj odnesli v sobe ter jo spravili v omare. Kmalu zatem smo šli na večerjo. Bila je slastna in okusna. Po večerji smo imeli delavnico. Izdelovali smo lutke iz kinder jajčk. Bili smo že zelo utrujeni. Umili smo si zobe in se oprhali. Učiteljica nas je opozorila, da je prišel čas za počitek. Smuknili smo v posteljo in hitro utonili v spanec.

Naslednji dnevi so bili skoraj enaki. Imeli smo se zelo lepo. Šola v naravi mi bo ostala v spominu kot poučna in zabavna dogodivščina.

Arheološka raziskava stolpa za marketom

>> Patricija Bratina, ZVKD OE Nova Gorica

Občina Kanal je poleti 2003 pričela z urejanjem parkirišča za marketom v Kanalu in z gradbenimi deli posegla tudi v obrambni sistem starega Kanala. Zato je Zavod za varstvo kulturne dediščine, območna enota Nova Gorica, izvedel arheološko raziskavo ter dokumentiral pred leti porušen obrambni stolp na župnijskem vrtu ter nadaljevanje tega v obrambni zid tako na zahodni kot tudi na vzhodni strani.

Gre za obrambni stolp odprtega tipa, ki je po obliki in gradnji soroden ostalim ohranjenim stolpom v Kanalu. V stolpu smo našli bogato kulturno plast, ki je tu najverjetneje v

turških napadih in v prvi in drugi beneško-avstrijski vojni.

Obrambno obzidje v obliki bolj ali manj pravilnega kvadrata naj bi nastajalo ob koncu 15. in v začetku 16. stoletja in se je prek stoletij razvilo v današnjo podobo.

(Foto: Patricija Bratina)

sekundarni legi: kulturna plast je vsebovala številne arheološke artefakte, na primer odlomke slikanih posod, črne domače keramike, stekla kozarcev, pečnic, železnih predmetov in strešnikov ter živalske kosti. Zaradi premešanega gradiva menimo, da je ta plast ob betoniranju plošče znotraj stolpa služila kot gradbeni material za pripravo tlaka, o čemer pričajo tudi nagrobniki iz 1. svetovne vojne, ki so bili tudi uporabljeni v ta namen.

Večji del najdb, ki smo jih odkrili znotraj stolpa, sodi v 17. in 18. stoletje, medtem ko lahko posamezne odlomke slikane keramike, ki smo jih našli na nivoju temelja obrambnega zidu in stolpa, časovno uvrstimo že v 16. stoletje. Iz zgodovinskih virov lahko izvemo, da je srednjeveški kanalski grad skupaj z obrambnim obzidjem odigral pomembno vlogo v sporih med patriarhi in goriškimi grofi, v

Stankin Kanal

Kot smo že v prvi številki glasila Most napovedali, bomo nekaj prostora namenil tudi kratkim zgodbam, anekdotam in pesmim domačih ustvarjalcev.

Tokrat objavljamo pesem z naslovom Naš sanjavi 'Grad' Stanke Vilhar Gabrijelčič, ki danes živi v Kopru. K sodelovanju ste vabljeni vsi, poštni predal glasila pa ima naslov Glasilo Most, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči.

Naš sanjavi 'Grad'

Večer, nemo v igrivaste valčke strdim,
kot ptičjega speva odmev poslušam valov
žuborenje,
ves medel, neslišen priplazi se mrak,
v bel grušč se mi vdinja počasen korek.
Ob luni, pa na dnu kristalno čiste Soče lebdi,
kot stara trdnjava Grad
akvarelska idila.
Zrcali se v vodi odsev našega Kanala!
V tej prozorni modrini tolmuna, se v valovanju
Kanal giblje, drhti, živi.
O davni, o času, o temnih oblakih, ki so po
grapah valili se mimo nam govori

Rimljani, Napoleon in druge krute in vrle trume vojska, so se tod trle in mrlje.

Tudi za ta, ob luninem siju potopljeni grad.
Le skale kot kremen so stale, ostale! Vihram
vsem kljubovalce.
In zdi se, kot bi zrasel prav iz teh skal, ves nas,
še lepši Kanal.

Počasi gre mimo reka prelestna, igriva,
ob vznjožju gora se vije, svoje čare razkriva,
kot živelj naprej in naprej se obnavlja,
in v svojo strugo snubi ostale vode.
Ob rojstvu privre iz pod visokih gora,
mimogrede posluša zemljanov gorje,
v hudi uri vsa divja, mogočna - a nemočna jim
tegod odnesti ne zna.

Le mimo Petručke reka spoštljivo zaustavi svoj
tok,
kot v pokon, da delaven, pošten tod biva rod!
Zdaj od osojnih, razpadlih zidov, zavel mi duh
je pelina.

Ta zameglil mi je čar, upočasnil korak mi vonj
je grenak.
Trpek pogled na strme griče, na njih tako malo
zlato zrnih zaplat,
težko je ljudem s svojimi plantami, ki vise po
hribu,

kakor krpa pri krpi zablekane hlače.
Tu, poje le motika, lopata nikjer ne vidiš orače.
Kolo življenja tesni - kakor kamen ob kamnu
v mlinu.

A tu koren, ognjišče je naše, čeprav tudi ob
koprivi, pelinu.
Da ob krpki, s tasi ti, v boljši jutri zazrti mla-
dini.

Na skali njih domovanja,
so kakor orlova gnezda v skalovju
vsako pomlad podrast na novo ozeleni,
škrjančkov vrišč oglašja se v grmovju
in novo cvetje, mladost in petje
teh mladih kanalskih orličev žgoli.
Oj - Ti, Ti - ob luninem siju na skali naš po-
topljeni grad,
vsej - življenja teži v brk - na dnu prosojnega
tolmuna -

ždi vse polno naših nad!

Levpski grad 2. del

>> Anka Jug

V prejšnji številki glasila Most smo objavili prvi del legende o levpskem gradu. Tokrat objavljamo pesem do konca. Legendo je spesnil že pokojni Franc Šuligoj iz vasi Senica v Seniškem bregu.

Legenda o levpskem gradu

Je nekega jutra prav zgodaj vstal,
se v pušto poljano sprehajati podal.

Počasnih korakov Nadavč je prispel,
prav močni zaspanec mu glavo objel.

Zaspanec že stiska mu trudne oči,
na trato se uleže in sladko zaspi.

Glej v sanjah zagleda odprto nebo,
nebo se leskeče kot čisto zlato.

Iz raja se bliža nebeška gospa,
z nogami stopila na rošna tla.

Vsa lepa in čista in bela kot sneg,
na blagem obrazu žari ji nasmeš.

Svetnikov nebeških obdaja jo zbor
in božjih krilatcev okroža jo kor.

Marija pa prostor pokaže z roko,
se milo nasmehne in reče tako:

»poslušaj ti mene pošteni graščak,
ti dobri, ti zvesti in blagi možak.

Ti v mene si vedno zaupnost imel,
svetišče v bližini si srčno želel.

Glej, prošnja mi tvoja uslišana je,
izpolnile se bodo vse tvoje želje!

Povelje ti moje poslušaj lepo
in tudi izvršiti ga moraš skrbno.

Do tal mi razderi blesteči svoj grad
in skupaj mi zberi pošteni zaklad.

Iz grajskega kamnja sezidaj mi dom,
ob delu bom s tabo, pomagala bom.

Zvonik pa prav nizki imeti želim,
v višino zidati to jaz ne pustim.

Gledaj, da bodeš vse lepo izvršil,
zato boš plačilo v nebesih dobil.«

zvonik prav visoki Mariji bo všeč,
na daleč okoli bo tudi sloveč.

In mojstri s tem tudi proslavim se,
pri ljudstvu slovelo bo naše ime.

Glej, kar so zidali od cerkve naprej,
čez noč se podrlo zidovje vselej.

Užaljeni mojster se silno jezi,
»Naprej naj se zida!« zidarjem veli.

In kar se v višave sezidalo je,
spet samo od sebe podrlo se je.

Ker mojster razumni je čudež spoznal,
zvonik pa prav nizki pokriti je dal.

Marija zidati naprej ne pusti,
zvonik naj bo nizki to Ona želi.

In tako ostal je prav nizki zvonik,
ponižnosti božje resnični pomnik.

Ko prvič iz line se zvon je glasil,
v slovo je graščaku otožno zvonil.

Grob tihi in temni graščaka objel,
uživat plačilo k Mariji je šel.

Iz Soške doline in z drugih strani,
romarjev truma k Mariji hiti.

Marija Snežnica nebeška gospa,
za vsakega milost obilo ima.

Od roda do roda nikdar zaman,
tolažbe tu iskal je verni kristjan.

Je dvigal in dviga še mile prošnje,
od daljnih je časov do današnjega dne.

Še danes Nadavčah svetišče stoji
in lipje košato ga s senco hladi.

To romarska cerkev res več ni sedaj,
a vedno obiskan ta božji je kraj.

Marija Snežnica še tukaj živi
in vernim kristjanom še milost deli.

Umetnost jima je zapisana v genih

>> Miran Pregelj

Tokrat smo obiskali dva mlada umetnika iz Kanala. Najbrž ni naključje, da sta se umetnika zapisala ravno glasbeni in likovni umetnosti, v Kanalu se je rodilo že veliko priznanih likovnikov in glasbenikov. Spomnimo se samo skladatelja Marija Kogoja, Rika Debenjaka, Antona Nanuta in Štefana Maurija, ki so tako ali drugače zaznamovali umetnost v Kanalu.

Tako se je glasbeni umetnosti posvetil tudi mladi pianist **Ivan Skrt**. Po končani osnovni šoli v Kanalu je šolanje nadaljeval v gimnaziji v Novi Gorici, kjer se je tudi začela njegova poustvarjalna pot. Srečanje s svetovno priznanim pianistom in profesorjem Javušom Gadžijevim

Glasba v interpretaciji Ivana Skrta se je zliła z renesančno notranjostjo dvorca Zemono. (Foto: Salonit Anhovo)

Ivan in Jernej (Foto: Darja Skrt)

je bilo za Ivanovo glasbeno pot odločilno. Pri njem je pet let študiral klavir in pridobil osnovna znanja, ki jih je potreboval za nadaljevanje študija tega instrumenta. Po končani gimnaziji se je odločil, da bo po znanje odšel na konservatorij P. I. Čajkovskega v Moskvo, ki slovi po dolgi tradiciji izobraževanja umetnikov. Tam sedaj končuje svoje glasbeno izobraževanje.

Moskva je na Ivana naredila močan vtis, tako skozi študij kot tudi skozi kulturno življenje v prestolnici. Energija takšnega mesta vsekakor zaznamuje slehernega, ki pride z njim v stik. Vendar se Ivan prav tako rad vrača v rodni kraj. Pravi, da za svoje ustvarjanje potrebuje energiji obeh mest, predvsem pa iskrenost do samega sebe in do del, ki jih izvaja.

Na desnem bregu Soče v Kanalu ima z bratom **Jernejem** svoj atelje, kjer zelo rad ustvarja in se pripravlja na koncerte. Za seboj ima že številne koncerte v Kanalu, Novi Gorici, na Zemonu in v Moskvi. Zahvaljuje se tudi vsem, ki so mu omogočili, da je sledil svojim željam, predvsem podjetju Salonit Anhovo ki mu je s štipendijo priskočil na pomoč.

Ivan Skrt je nedvomno perspektiven glasbenik, ki bo ostal zvest sebi in svoji glasbeni umetnosti, in prepričan sem, da bo poskrbel še za marsikatero prijetno presenečenje ob sprehodu med črno-belimi tipkami.

Dokumentiranje časa

Tudi **Jernej Skrt** se je po končani srednji šoli v Novi Gorici odločil za študij v tujini. Ker mu je blizu likovno izražanje, je vpisal študij slikarstva na Akademiji lepih umetnosti v Benetkah. Sedaj je v zadnjem letniku tega študija, za katerega pravi, da mu je zelo blizu tako po načinu študija, ki je zelo individualen, kot po smeri, ki jo je izbral. Tak študij likovne smeri v Benetkah spodbuja osebno rast posameznega študenta in jim pušča odprto pot v umetniškem izražanju.

Jernej se je skozi slikarstvo preizkušal v raznih tehnikah in poskušal najti svoj način izražanja. V svoji zbirki ima več realističnih platen v akrilni tehniki, zanimivi so panoramski kolaži, ustvaril pa je tudi abstraktne podobe. Sedaj se je posvetil portretom, ki jih slika z oljnimi barvami na platno. Preko portreta se je približal tudi fotografiji. Dokumentarna slika in fotografija sta mu sedaj največji izziv in tu tudi išče še neodkrite možnosti izražanja. Pravi, da ga zanima prav dokumentarno pričevanje časa in trenutka. V slikarstvu ima več vzornikov, vendar je zvest svojemu stilu izražanja. Sedaj, ko je Jernej pred zaključkom študija slikarstva veliko ustvarja kar v Kanalu v svojem ateljeju.

Klasika za dan žena

>> Suzana Colja, Salonit Anhovo

Letošnji mednarodni dan žena si bodo gostje, predstavnika javnega in poslovnega življenja zapomnili po izvrstnem koncertu mladega pianista Ivana Skrta iz Kanala, ki ga je organiziralo podjetje Salonit Anhovo na dvorcu Zemono.

Mladi pianist in uspešno podjetje sta že vrsto let tesno povezana, saj je Salonit Anhovo Skrtov mecen pri študiju klavirja na elitnem moskovskem konservatoriju P. I. Čajkovskega. Na marčevskem koncertu mo tako prisostvovali vrhunski izvedbi del Beethovna, Chopina, Debussyja in Bartoka.

Ivan Skrt se je rodil 2. januarja 1981 v Šempetru pri Gorici, svojo glasbeno pot pa je pričel na Glasbeni šoli v Novi Gorici, kamor so ga starši sprva poslali le zato, da bi se glasbeno

izobrazil. Vendar je pedagoginja Milena Židanič Vuga kmalu opazila njegovo nadarjenost, muzikalnost in predvsem ljubezen do glasbe. Prihod pianista, pedagoga mednarodne veljave in nekdanjega docenta moskovske Specialne šole za mlade talente na konservatoriju P. I. Čajkovskega Sijavuša Gadžijeva v Slovenijo je za Skrta predstavljal prelomnico. Pod profesorjevim odličnim vodstvom je Skrt razvijal svojo nadarjenost in se poglobljal v svet klavirske poustvarjalnosti.

Danes je Ivan Skrt zelo uspešen študent četrtega letnika v razredu profesorja M. Lidskyja. Skrt nastopa na mnogih seminarjih in koncertih doma in v tujini, kjer prejema laskave ocene glasbenih kritikov, ki opozarjajo na njegovo veliko mladostno energijo, »ki se že nekoliko dotika lisztovskega razkazovanja moči in spretnosti« (J. Štucin), na izredno muzikalnost in virtuozno rast.

Naš ni tak

Spomladi, ko ozelenijo rastline in se pričnejo oglašati prvi ptiči, postanemo bolj nemirni tudi ljudje. Pa vendar se pomlad najbolj 'pozna' pri odrasčajoči mladini, včasih tudi celo koledarsko leto nekaj let zapovrstjo.

Zgodba o mladeniču, ki ga starši pred kritiko vzamejo v bran, je nastala pred petnajstimi leti za kanalski časopis Poletje ob Soči. Avtor BBM je humorno opisal, kako ravnajo starši, pa čeprav vedo, da je resnica drugačna.

Je že tako, da kri ni voda in da mi, ki smo po enem ali drugem kolenu v žlahti, držimo skupaj, toda ali je to vselej prav? Kolikokrat starši zagovarjajo svoje otroke, čeprav vedo, da nimajo prav? Vse mora biti v najlepši luči, naš

mora biti najboljši, pa naj bo res tak ali ne. In če je kaj narobe, skoči mama v zrak in oče še pritrudi: »O ne, naš pa ni tak!«

Veste, da so na plesu razbili 25 zabojev steklenic? Bajе je bil zraven tudi vaš.

»Kaj, naš, da je bil zraven? To pa ne, naš ni tak. Naš ne pije in ne kadī. Že dva meseca ni bil v zaporu, včeraj pa je nehal jemati mamila. Oh, da bi razbil 25 zabojev steklenic? Kaka dva, tri že, vseh 25 pa gotovo ne.«

Je tudi on med tistimi na kempingu, ki razbija inventar?

»O ne, naš ni tak. On sploh ne razbija, odkar se je zadnič porezal. Vrče od piva prinese lepo domov, da potem sadimo rožice in vlagamo marmelado.«

Torej vaš le ni tak, kot bi si na prvi pogled mislili. Lepo je, da se ne pretepa naokoli po plesih.

»Naš pa že ni tak. On se ne pretepa. Zadnjič, ko so ga prinesli domov, sploh ni bil kriv za pretep. Ubožec se je vračal s plesa, pa mi je

naenkrat nekdo stopil na roko. Potem pa se je začelo...«

Da ni bil slučajno zraven, ko so metali pločevinaste pokrove z mosta v Sočo?

»O ne, naš ni tak. On tega ne bi storil. Če bi že vzel pokrove s pločnika, bi jih prodal na Dinos v Solkanu. Naš je strašno priden in gospodaren. Prav tudi za varnost prometa se zelo zavzema. Zadnjič so ga videli ob dveh ponoči, kako poravnava prometne znake, da bi jih videli tudi šoferji, ki prihajajo z druge smeri.«

In ko so pred prvim majem pokradli nekaj zastav z drogov, je bil med dekleti in fanti tudi vaš?

»O, naš pa že ne. On se pridno uči ves dan, le zvečer gre k prijatelju pisat nalogo. Se pa vedno vrne dovolj zgodaj domov, da pretepe mlajšega brata in v miru pozajtrkuje, preden gre v šolo.«

Bodimo rajši tiho o vratolomnih voznjeh z motorji in o drugih neumnostih, kajti vaš gotovo ni tak. Ne, vaš ni tak, vaš je še hujši!

Nagrado dobi Kaja

Zimska pobarvanka, ki jo je narisala Anika iz vrtca v Desklah, je kar precej otrok iz kanalske občine spodbudila k ustvarjalnosti. Poštni predal glasila Most se je po izidu druge številke takoj napolnil z dopisnicami in izvirno pobarvanimi risbicami.

Ko smo v uredništvu vrednotili prispеле pobravanke, smo ugotovili, da ima deklica vsakokrat drugačno barvo las, medtem ko je novoletno drevesce brez izjeme zeleno z rumenimi okraski in rjavim deblom. Snežak je že težko drugačne barvne kot bele, zato pa so bili lonci na njegovi glavi pisani.

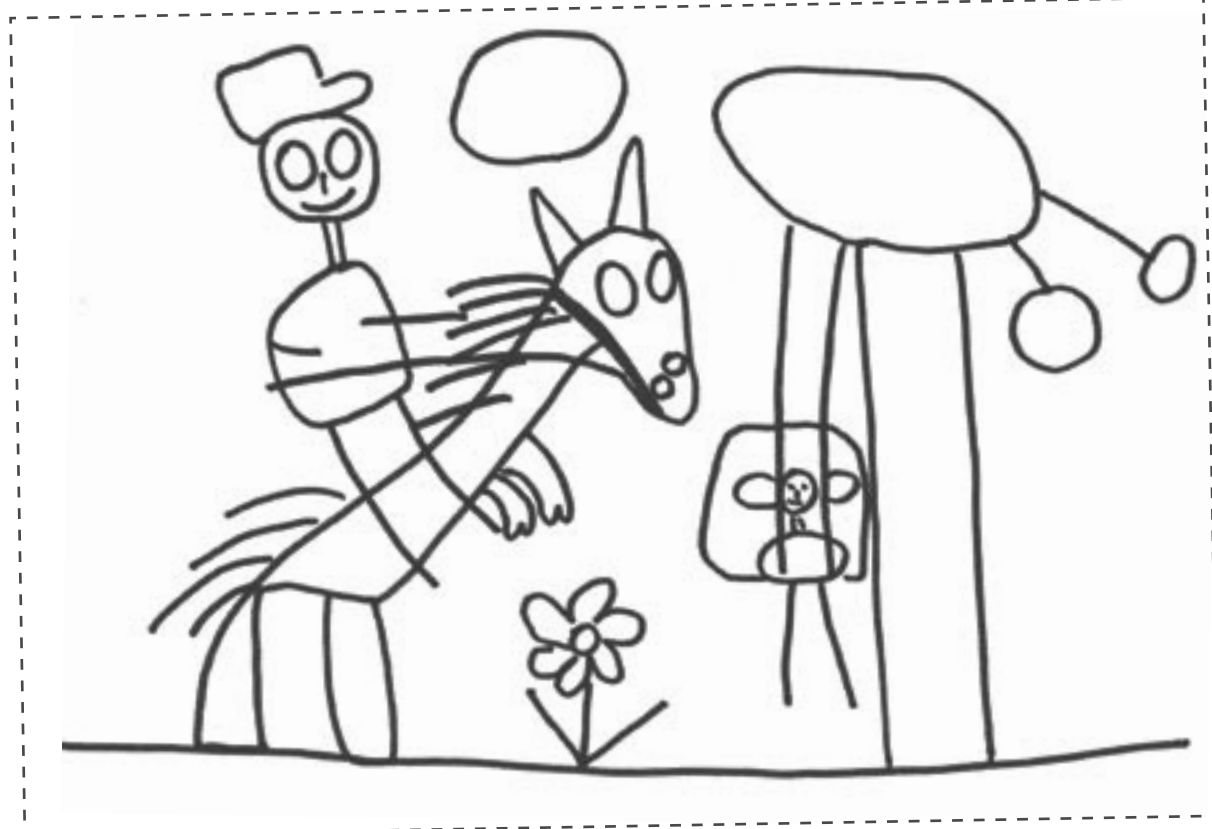
Tokrat bomo nagradili **Kajo Pirih** iz Avč 91, saj je pobarvanko še dopolnila. Dodala je oblaka in sonce, novoletnemu drevescu, snežaku in deklici pa dorisala sence. Nagrajenci čestitamo, manjšo praktično nagrado pa ji bomo čim prej poslali domov.

Pobarvanko za tretjo številko je narisal Rok iz vrtca v Kanalu. Z radovednostjo pričakujemo, kako boste najmlajši pobarvali njegovega konja, zato brž vzemite barvice v roke. Skupaj z vašim imenom, priimkom in naslovom nam jo pošljite na naslov **Glasilo Most, Trg svobode 23, 5213 Kanal ob Soči**.

Ker pa smo prepričani, da se med vami skriva še kakšen nadarjen risar ali risarka po-

barvank, vas vabimo, da nam pošljete kakšno pobarvanko za poletno številko glasila Most. Pobarvanka naj bo narisana s črnim flomastrom.

Glasilo Most
Ime in sedež izdajatelja: Občina Kanal ob Soči, Trg svobode 23, 5213 Kanal
Odgovorna oseba izdajatelja: Miran Ipavec
Odgovorna urednica: Tina Pintar
Člani uredniškega odbora: Vanda Colja, Bojan Perše, Miran Pregelj in Darja Skrt
Naslov uredništva: GLASILO MOST
Trg svobode 23
5213 Kanal
GSM odgovorne urednice: 051/33-44-82
Elektronski naslov glasila: glasilo_most2003@yahoo.com
Oblikovanje: IMC d.o.o.
Tisk: Božnar in partner d.o.o., vizija tiska
Število izvodov je 2.500 in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Kanal ob Soči brezplačno. Glasilo Most je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 705.